

תוכן העניינים

הודעות

	1. אוכלוסיות מיוחדות	
	1.7 עולים	
5	קליטה ושילוב של תלמידים עולים ושל תלמידים תושבים חוזרים	1.7-3
	3. ארגון ומינהל	
	3.6 טכנולוגיית המידע ומחשוב	
20	חדשות ועדכונים ב"אוח" – אתר האינטרנט של המשרד	3.6-16
	3.7 מינהל מוסדות חינוך	
21	מלגות לתלמידים בחינוך הטכנולוגי	3.7-4
	6. דרכי הוראה	
	6.3 ספרי לימוד	
22	הנחיות לבחירת ספרי לימוד באנגלית לשנת הלימודים התשע"ג	6.3-4
	7. חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי	
	7.9 חינוך חברתי קהילתי	
24	פרסומי מינהל החברה והנוער לקראת חופשת הקיץ	7.9-2
	7.10 פרסים	
	פרס השר להגנת הסביבה ושר החינוך לעבודות חקר מצטיינות בנושא סביבה בחינוך העל-יסודי	7.10-1
26		
28	פרס רקנאטי-צ'ייס-רש"י למורה היזם	7.10-2
	7.12 תחרויות	
29	אליפות העולם ב"דיבייט" לנוער	7.12-2
	9. תכניות לימודים	
	9.2 חינוך לדמוקרטיה ולאזרחות פעילה	
	ימי עיון, סדנאות וסיורים לימודיים במרכזים ללימודי אזרחות ודמוקרטיה בכנסת ובבתי המשפט	9.2-4
30		
	9.3 חינוך גופני	
	השתתפות בתחרויות הספורט של בתי הספר וההרשמה לאליפויות הארציות והבין-לאומיות	9.3-4
34		
36	תכניות ההוראה והפעילויות בבתי הספר לקראת המכבייה ה-19	9.3-5
37	"זוזו" - תכנית להגברת הפעילות הגופנית בכיתות ה'ו'	9.3-6
38	מילים ומונחים בעברית תקינה בחינוך הגופני	9.3-7

הודעות

	מקצועות הלימוד	9.7
39	הוראת השפה הספרדית	9.7-5
	חינוך למורשת ישראל, ציונות ותולדות המדינה	9.15
43	"נעלה לירושלים" – תכנית חינוכית לעידוד הסיורים בעיר	9.15-13

לתשומת לב המנהלים והמורים

לפי האמור בסעיף 3(א) ל"תקנות חינוך ממלכתי (סדרי פיקוח) התשל"ג-1973", הוראות המנהל הכללי המופיעות בחוזרי המנכ"ל מחייבות את המנהלים ואת המורים, ועליהם לנהוג לפיהן.

הודעות

1. אוכלוסיות מיוחדות

1.7 עולים

1.7-3 (עב) קליטה ושילוב של תלמידים עולים ושל תלמידים תושבים חוזרים

1. היערכות בתי הספר לקליטת תלמידים עולים

תלמידים עולים חדשים ותלמידים תושבים חוזרים מגיעים לישראל במהלך כל שנת הלימודים ובכל טווח הגילים. מערכת החינוך היא מקום המפגש הראשוני של התלמידים העולים ומשפחותיהם עם החברה הישראלית. היערכות נכונה של בתי הספר לקליטת העולים תשפר את תהליכי הקליטה והשילוב שלהם ותאפשר את קידום הישגיהם.

הנחיות להיערכות בית הספר לקליטת התלמידים העולים והתושבים החוזרים

- א. על צוות בית הספר להכיר היטב את ה"סטנדרטים לתהליכי קליטה של תלמידים עולים" ולהיערך לפעולה על פי המתחייב מהם.
- ב. מנהל בית הספר יוודא שתלמידים עולים מעודכנים במצבת התלמידים כעולים.
- ג. על בית הספר לבקש הקצאה של שעות ייחודיות לתלמידים תושבים חוזרים ממפקחי או מרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזות (רשימה בנספח ב') בצירוף אישור "תעודת בירור פרטים על הנוסע" ממושרד הפנים או אישור המשרד לקליטת העלייה.
- ד. על בית הספר לנהל מעקב אחר השתלבותם של התלמידים העולים במהלך שלוש שנים מיום עלייתם באמצעות "תיק תלמיד/ה עולה" ושל התלמידים התושבים החוזרים באמצעות "תיק תלמיד תושב חוזר". מסמכים אלה מצויים באתר האגף לקליטת תלמידים עולים.

הודעות

ה. על בית הספר להכיר את הכלים העומדים לרשותו לקליטה ראויה של תלמידים עולים. פירוט אפשר למצוא בסעיף 7-1.7 בחוזר הוראות הקבע עב/3(ב), "קליטה והשתלבות של תלמידים עולים ותלמידים תושבים חוזרים".

ו. על צוות המורים בחטיבות העליונות להיערך לקראת מבחני בגרות של התלמידים העולים בהתאם לחוזר מנכ"ל סט/3(א), **זכויות תלמידים עולים בבחינות הבגרות.**

בקשות לעדכון פרטים עבור תלמידים תושבים חוזרים שתאריך חזרתם ארצה אינו מעודכן במצבת התלמידים לשם קבלת זכויותיהם יש להפנות אל הגב' מרים זגורי, מנהלת ענף תיאום קבצים, טל' 02-5603255, דוא"ל miriamza@education.gov.il בצירוף "אישור תושב חוזר" מהמשרד לקליטת העלייה או "תעודת בירור פרטים על הנוסע" ממשרד הפנים. בכל פנייה יש לציין את מספר הפקסי של בית הספר.

האגף לקליטת תלמידים עולים יפעל ככל האפשר לשילוב כוח אדם בתחום קליטת העלייה בבית הספר: מורות-חיילות, מגשרים חינוכיים בין-תרבותיים, בנות שירות לאומי ומנחים אזוריים של מרכז ההיגוי ליוצאי אתיופיה.

מידע נוסף אפשר למצוא באתר האגף לקליטת תלמידים עולים בכתובת
www.education.gov.il/olim
בשאלות אפשר לפנות לאחראים על קליטת התלמידים העולים במחוזות:
המפקחים, המרכזים והמדריכים.

2. הוראת השפה העברית כשפה שנייה לתלמידים עולים

המורים המלמדים תלמידים עולים חדשים יקפידו על הקניית השפה העברית לתלמידים אשר לא נולדו בישראל ועברית אינה שפת אמם. הקניית השפה תיעשה על פי העקרונות של הוראת שפה שנייה המצויים בתכנית הלימודים החדשה לתלמידים עולים.

המורים יכירו את הכלים האלה וישתמשו בהם:

א. **תכנית לימודים בעברית כשפה שנייה לתלמידים עולים**

ב. **חומרי למידה מותאמים** (בחינוך היסודי: "הכול חדש", חלקים א', ב', ג'; בחטיבות הביניים: "בואו נלמד עברית" חלקים א', ב')

ג. **תרגול באולפן הווירטואלי** (באתר האגף לקליטת תלמידים עולים)
הודעות

חוזר מנכ"ל עב/10, י"א בסיוון התשע"ב, 1 ביוני 2012

ד. **מבדקי מדף** לבדיקת הידע בעברית של תלמידים עולים ותושבים חוזרים (באתר האגף ובחוברות שנשלחו לבתי הספר).

3. **מפתח להקצאת שעות לתלמידים עולים חדשים**

משרד החינוך מקצה לבתי הספר שעות עבור תלמידים עולים על פי תאריך עלייתם ועל פי מספר התלמידים בכיתה. השעות נועדו להקניית השפה העברית ולתגבור לימודי התלמידים עולים **ואין לנצלן למטרות אחרות**. להלן הפירוט:

א. **בחינוך הקדם יסודי**

- למי שהוא או הוריו עלו **מאתיופיה** לאחר 1.1.2008 – תקצוב השעות לפי הטבלה.
- למי שהוא או הוריו עלו **משאר המדינות** לאחר 1.1.2012 – תקצוב השעות לפי הטבלה.

מפתח להקצאת השעות לתלמידים עולים בחינוך הקדם יסודי

מספר השעות	מספר הילדים בגן
2	3 – 6
3	7 – 10
4	11 – 15
5	16 – 20
6	21 – 25
7	26 – 31
8	32 – 35

ב. **בחינוך היסודי**

- למי שעלה מאתיופיה לאחר 1.1.2002 ועד 31.12.08 יוקצו 0.5 שעות שבועיות.
- למי שעלה מאתיופיה לאחר 1.1.2009 – תקצוב השעות לפי הטבלה בנספח א'.

הודעות

- למי שעלה משאר המדינות לאחר 1.1.2012 – תקצוב השעות לפי הטבלה בנספח א'.
מומלץ להוסיף ולעבות ככל שאפשר את מסגרת השעות הללו מתוך תקן השעות של בית הספר.
 - האגף יעודד פתיחת מסגרות אולפניות בית ספריות ויישוביות ויתגבר מסגרות אלה בשעות ככל שיתאפשר.
- ג. בחטיבות הביניים**
- למי שעלה מאתיופיה לאחר 1.1.2002 ועד 31.12.07 יוקצו 0.5 שעות שבועיות לתלמיד.
 - למי שעלה מאתיופיה לאחר 1.1.2008 – תקצוב השעות לפי הטבלה בנספח א'.
 - למי שעלה משאר המדינות לאחר 1.1.2011 – תקצוב השעות לפי הטבלה בנספח א'.
- ד. בחטיבות העליונות**
- ד.1. הוראת עברית כשפה שנייה לתלמידים עולים ולתלמידים תושבים חוזרים (נושא 452 במית"ר)
- כל מי שעלה לארץ לאחר התאריך 1.1.2011 יקבל שעות ייחודיות לפי הטבלה בנספח א'.
- ד.2. שיעורי עזר לתלמידים עולים (נושא 009 במית"ר)
- למי שעלה מאתיופיה לאחר 1.1.2000 ועד 31.12.2010 יוקצו 2 שעות שבועיות לתלמיד.
 - למי שעלה משאר המדינות מ-1.1.2008 ועד 31.12.2010 תוקצה שעה שבועית לתלמיד.
- חוזר זה אינו דן בהתאמות הניתנות לתלמידים עולים ולתלמידים תושבים חוזרים בבחינות הבגרות. זכויות תלמידים עולים בבחינות הבגרות – בחוזר מנכ"ל תשס"ט/3(א), סעיף 35-4.3 ובאחריות אגף הבחינות.

4. תכניות ייחודיות לתלמידים עולים

האגף לקליטת תלמידים עולים יזם פיתוח של כמה תכניות ייחודיות לתלמידים עולים הזקוקים לשיפור השפה ולהשלמת פערים במקצועות הלימוד. להלן התכניות לגילים השונים:

4.1 בחינוך היסודי

שם התכנית	מטרת התכנית	מספר השעות	אוכלוסיית היעד
משעולים	שיפור השפה ויכולת ההתמודדות עם טקסטים במקצועות הלימוד	2 ש"ש – בשעות קצה, לא על חשבון שעות הלימודים	קבוצה של 5-8 תלמידים שעלו לאחר 1.1.2006 ואינם זכאים לשעות תגבור לעולים

4.2 בחטיבות הביניים

שם התכנית	מטרת התכנית	מספר השעות	אוכלוסיית היעד
שע"ל	שיפור השפה ויכולת ההתמודדות עם טקסטים במקצועות הלימוד	2 ש"ש – בשעות קצה, לא על חשבון שעות הלימודים	קבוצה של לפחות 5 תלמידים שעלו לאחר 1.1.2006 ואינם זכאים לשעות תגבור לעולים
עוגן	מניעת נשירה של תלמידים עולים	3 ש"ש	15 תלמידים בקבוצה, שנולדו בחו"ל ונמצאים בסכנת נשירה
תל"ה	תגבור לימודי יהדות	3 ש"ש + שעה אחת מסל בית הספר	15 תלמידים יוצאי אתיופיה בקבוצה – בחינוך הממ"ד בלבד
על"ה	לקראת המעבר לחטה"ב בחמ"ד	3 ש"ש + שעה אחת מסל בית הספר	15 תלמידים יוצאי אתיופיה בקבוצה – בחינוך הממ"ד בלבד

המבקשים להשתתף בתכניות אלה יפנו אל מפקחי או מרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזות (רשימת המפקחים והמרכזים מצויה בנספח ב').

הודעות

5. תושבים חוזרים

5.1 הגדרת תושב חוזר

- מי שנולד בישראל ושהה בחו"ל מעל 4 שנים רצופות.
- מי ששהה בחו"ל 6 שנים, ואפילו לא רצופות, מתוך שנות הלימוד בכיתות א'-ט'.
- גם מי שלא נולד בישראל, היה בעבר עולה, אבל עונה על ההגדרה בסעיף לעיל, ייחשב תושב חוזר.
- מי שהוריו תושבים חוזרים אבל הוא נולד בחו"ל, דינו כדין עולה.

5.2 הקצאת שעות לתושבים חוזרים בשנה"ל התשע"ג

א. בחינוך היסודי ובחטיבות הביניים

תלמידים תושבים חוזרים זכאים להקצאה ייחודית של שעות בהתאם למפתח בהמשך, אם שבו לארץ:

בחינוך היסודי – מתאריך 1.1.2012

בחטיבות הביניים – מתאריך 1.1.2011

המפתח להקצאת שעות לתושבים חוזרים בחינוך היסודי ובחטיבות הביניים בשנה"ל התשע"ג

מספר התלמידים	מספר השעות
3 – 1	3 ש"ש
5 – 4	5 ש"ש
8 – 6	7 ש"ש
11 – 9	10 ש"ש
15 – 12	13 ש"ש

ב. בחטיבות העליונות

מי שעונה על הגדרת תושב חוזר ושב לישראל לאחר התאריך 1.1.2011 – זכאי להקצאת שעות כמו עולה חדש (נושא 452 במית"ר).

5.3 זכאות להתאמות בבחינות הבגרות

תלמיד תושב חוזר זכאי להתאמות בבחינות הבגרות בהתאם להוראות בחוזר מנכ"ל ובאחריות אגף הבחינות.

6. אגרת חינוך "סל קליטה" לתלמידים עולים מאתיופיה בשנה"ל התשע"ג

השתלבותם של תלמידים עולים במערכת החינוך הינה צעד ראשון לקראת השתלבותם בחברה הישראלית. הלימודים בבתי הספר כרוכים בהוצאות רבות שהעולים החדשים מתקשים לשלם.

6.1 כדי לאפשר השתלבות ראויה בבתי-הספר הוחלט על סיוע במימון חלק מהוצאות החינוך כגון: רכישת ציוד לימודי וספרי לימוד, מימון "סל תרבות", טיולים ואירועים שונים הממומנים בדרך כלל ע"י ההורים.

6.2 מקורו של המימון במשרד לקליטת העלייה והוא מגיע לבתי-הספר דרך הרשויות או באמצעות הבעלויות.

6.3 משרד החינוך והמשרד לקליטת העלייה מבקשים להדגיש **שהמטרה העיקרית** של המימון היא לאפשר לתלמידים לקבל בתחילת שנת הלימודים את ספרי הלימוד.

6.4 הסיוע הוא פרטני, לתלמידים הזכאים לו על פי הקריטריונים שנקבעו, ויש לוודא את השימוש בו לצרכים שלמענם ניתן בלבד.

6.5 תלמידים שעלו מאתיופיה, על פי חוק השבות או על פי חוק הכניסה, ולומדים בבתי הספר שבבעלות הרשות-המקומית, זכאים למימון אגרת החינוך "סל קליטה".

6.6 התלמידים בחינוך המוכר מקבלים את אגרת החינוך "סל קליטה" באמצעות מערכת תשלומים ממוחשבת.

6.7 בתי-הספר יקבלו את הכסף עבור התלמידים העולים הזכאים דרך הרשויות המקומיות. בתי-הספר שבבעלויות אחרות יקבלו את הכסף דרכן, באמצעות מערכת התשלומים המאוחדת.

הודעות

- 6.8 התשלומים יועברו למוסדות החינוך על פי נתוני התלמידים במאגר המידע המרכזי שבמשרדנו. מנהלי בתי-הספר מתבקשים להקפיד על דיווח מעודכן למצבת התלמידים.
- 6.9 בתי-הספר יקבלו הודעות מפורטות הכוללות את הסכום המדויק שהועבר עבור התלמידים הזכאים בבית ספרם. מנהלי בתי-ספר שלא יקבלו את מלוא הסכום כפי האמור בסעיף 6 לעיל מתבקשים לדווח על כך בתוך 60 יום למפקחי ולמרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזם.
- 6.10 בידי מפקחי ומרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזות תמצאנה רשימות שמיות של התלמידים הזכאים שעבורם הועברו הכספים לבתי-הספר. המנהלים יוכלו להיעזר בהם לשם בירורים ופרטים בנושא.
- 6.11 מנהלי בתי-הספר אחראים על ניהול מעקב קפדני באמצעות כרטיס מעקב לגבי כל תלמיד שעבורו התקבלה אגרת חינוך "סל קליטה" (נספח ד'). כל הוצאה תאושר ותירשם על ידי הגורם המתאים בבית-הספר.
- 6.12 המשרד יבצע ביקורות בנושא זה במהלך השנה. כרטיס המעקב יישאר במזכירות בית-הספר.
- 6.13 מנהלי בתי הספר יידעו את הורי התלמידים הזכאים לכך על אודות קבלת הכסף, יעדיו ופירוט הוצאת הכספים (מומלץ שהמכתב ייכתב בשפתם). אם בית הספר גבה תשלומים מן ההורים לפני קבלת אגרת החינוך "סל קליטה" עבור תלמיד ונותרה יתרה לזכותו של התלמיד, על מנהל בית הספר להעביר את סכום היתרה להורי התלמידים.
- 6.14 רשויות שיעכבו או לא יעבירו את מלוא הסכום למשפחות הזכאיות, יקוזז הסכום מתקציבן.

7. אגרת חינוך "סל קליטה" לתלמידים עולים שאינם יוצאי אתיופיה בשנה"ל התשע"ג

- השתלבותם של תלמידים עולים במערכת החינוך הינה צעד ראשון לקראת השתלבותם בחברה הישראלית. הלימודים בבתי הספר כרוכים בהוצאות רבות שהעולים החדשים מתקשים לשלם.
- 7.1 כדי לאפשר השתלבות ראויה בבתי-הספר הוחלט על סיוע במימון חלק מהוצאות החינוך, כגון רכישת ציוד לימודי וספרי לימוד, מימון "סל תרבות", טיולים ואירועים שונים הממומנים בדרך כלל ע"י ההורים. הסיוע הוא פרטני, לתלמידים הזכאים על פי הקריטריונים, ויש לוודא את השימוש בו לצורך זה בלבד.

- 7.2 תלמידים שעלו לארץ, על פי חוק השבות או על פי חוק הכניסה, ולומדים בבתי הספר שבבעלות הרשויות המקומיות או בבתי הספר בבעלות אחרות, זכאים למימון אגרת חינוך "סל קליטה".
- 7.3 התשלומים יועברו למוסדות החינוך על פי נתוני התלמידים במאגר המידע המרכזי שבמשרדנו. מנהלי בתי-הספר מתבקשים להקפיד על דיווח למצבת התלמידים.
- 7.4 תשלום מלא ישולם עבור תלמידים עולים שעלו עד התאריך 1.9.2012.
- 7.5 עבור תלמידים שעלו לאחר תאריך זה ישולם החלק היחסי של הסכום במועד מאוחר יותר.
- 7.6 התשלומים יועברו באמצעות מערכת התשלומים המאוחדת למוסדות החינוך שבבעלות הרשויות המקומיות ולבעלות החינוך הפרטיות, לרשתות, רשויות מקומיות ומועצות אזוריות בלבד. בתשלום זה תינתן מקדמה בשיעור של 50% מההקצאה, על פי נתוני התלמידים בשנת הלימודים התשע"ב.
- 7.7 להלן פירוט הסכומים שמשרדנו מעביר עבור התלמידים העולים:

תאריך העלייה	יסודי	חט"ב	חט"ע
מ-1 ספטמבר 2011 עד 31 אוגוסט 2012	626 ש"ח	907 ש"ח	1125 ש"ח
מ-1 בספטמבר 2010 עד 31 אוגוסט 2011	498 ש"ח	728 ש"ח	896 ש"ח
מ-1 בספטמבר 2009 עד 31 אוגוסט 2010	_____	448 ש"ח	562 ש"ח

- 7.8 מנהלי בתי הספר יידעו את הורי התלמידים הזכאים לכך על אודות קבלת הכסף, יעדיו ופירוט הוצאת הכספים (מומלץ שהמכתב ייכתב בשפתם). אם בית הספר גבה תשלומים מן ההורים לפני קבלת אגרת החינוך "סל קליטה" עבור תלמיד ונותרה יתרה לזכותו של התלמיד, על מנהל בית הספר להעביר את סכום היתרה להורי התלמידים.
- 7.9 בידי מפקחי ומרכזי קליטת התלמידים העולים במחוזות תמצאנה רשימות שמיות של התלמידים הזכאים שעבורם הועברו הכספים לבתי-

הודעות

הספר. המנהלים יוכלו להיעזר בהם לשם בירורים ופרטים בנושא.
רשימת המפקחים והמרכזים מצויה בנספח ב'.

7.10 מנהלי בתי-הספר אחראים על ניהול מעקב קפדני באמצעות כרטיס מעקב (נספח ד') לגבי כל תלמיד שעבורו התקבלה אגרת חינוך "סל קליטה". כל הוצאה תאושר ותירשם על ידי הגורם המתאים בבית-הספר. המשרד יבצע ביקורות בנושא זה במהלך השנה. כרטיס המעקב יישאר במזכירות בית-הספר.

7.11 במקרה של אי-התאמה בין הסכום שהגיע לבית הספר לבין מספר התלמידים העולים הזכאים במוסד יש לדווח למפקח או למרכז קליטת התלמידים העולים במחוז.

7.12 על הרשות/הבעלות למלא דו"ח אישור קבלת כספי אגרת חינוך "סל קליטה" (נספח ג') ולהעבירו למפקח או למרכז קליטת התלמידים העולים במחוז עד סיום שנת הלימודים.

**לפרטים נוספים אפשר לפנות אל האגף לקליטת תלמידים עולים,
טל' 02-5603619/20.**

נספח א' מפתח להקצאת השעות לתלמידים עולים (יסודי, חטה"ב, חט"ע)

מספר השעות	מספר התלמידים העולים
6	2 – 1
10	5 – 3
15	10 – 6
20	14 – 11
25	19 – 15
29	24 – 20
32	29 – 25
34	34 – 30
36	39 – 35
38	44 – 40
40	49 – 45
42	54 – 50
45	59 – 55
50	64 – 60
53	69 – 65
56	74 – 70
60	79 – 75
63	84 – 80
66	89 – 85
70	94 – 90
73	99 – 95
76	104 – 100
80	109 – 105
83	114 – 110
86	119 – 115
90	124 – 120
93	129 – 125
96	134 – 130
100	139 – 135
103	144 – 140
106	149 – 145
110	154 – 150
113	159 – 155
116	164 – 160

הודעות

מספר השעות	מספר התלמידים העולים
120	169 – 165
123	174 – 170
126	179 – 175
130	184 – 180
133	189 – 185
136	194 – 190
140	270 – 195

נספח ב' רשימת מפקחי ומרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזות

מחוז	שם	נייד	כתובת דואר אלקטרוני
צפון ממ'	אראלה אשכנזי	050-6283511	erellaas@education.gov.il
צפון ממ"ד	ברוך מיכאלי	050-6288990	barouhmi@education.gov.il
חיפה ממ'	ד"ר רבקה שלומי	050-6282879	rivkash@education.gov.il
חיפה ממ"ד	ויקי נגרי	054-7506719	vicky.fofi@gmail.com
מרכז ממ'	אסתר שוורץ	050-6283381	estershw@education.gov.il
מרכז ממ"ד	יפת דרכי	050-6283377	yefetda@education.gov.il
תל-אביב ממ'	אלכס פרידברג	050-6282947	alexfr@education.gov.il
תל-אביב ממ"ד	תמי צלניקר	050-6288894	tamize@education.gov.il
דרום ממ'	שרה וייסלר	050-6282751	sarava2@education.gov.il
דרום ממ"ד	יעלי ששון	050-6283150	yaelsa3@education.gov.il
מנח"י ממ'	דורית לרמן	050-4585017	doritle2@education.gov.il
ירושלים ממ'	רויטל דותן	050-6283248	revitaldo@education.gov.il
ירושלים ומנח"י ממ"ד	שושנה רבינוביץ	050-6280386	shosh_rab@yahoo.com
התיישבותי ממ'	בתיה דרובינר	050-6221454	batiad@kfar-olami.org.il
התיישבותי ממ"ד	ידידיה וולף	050-6221476	yedidyawo@education.gov.il

הודעות

נספח ג' אישור קבלת כספי אגרת חינוך "סל קליטה"

לכבוד

מפקח/מרכז קליטת עלייה

מחוז

הנדון: אישור קבלת כספי אגרת חינוך "סל קליטה"
למילוי ע"י הרשות/הבעלות

שם הרשות/הבעלות _____ סמל המוטב _____

כתובת _____

טלפון _____

פרטי קבלת סל הקליטה:

שם הגזבר/הנציג _____

שם הרשות/הבעלות _____

סכום סל הקליטה שהתקבל _____

תאריך קבלת סל הקליטה _____

חותמת

חתימת גזבר הרשות/ הבעלות

יש להעביר טופס זה לפני תום שנת הלימודים

הודעות

18

חוזר מנכ"ל עב/10, י"א בסיוון התשע"ב, 1 ביוני 2012

3. ארגון ומינהל

3.6 טכנולוגיית המידע ומחשוב

3.6-16 (עב) חדשות ועדכונים ב"אוח" – אתר האינטרנט של המשרד

1. אוח – פורטל משרד החינוך

"יום יום ים" – אתר פעילויות לקראת החופש הגדול

באתר אפשר למצוא מגוון פעילויות פנאי: ציורי אמנים בנושא הים, מסלולים לטיולי מים בארץ, טיפים למציאת עבודה בחופש הגדול וזכויות בני נוער בעבודה. בנוסף, אפשר למצוא באתר משחקים והפעלות לזמן הפנוי: משחקי זיכרון, סקר טריוויה ועוד.

כתובת האתר:

<http://www.education.gov.il/yam>

2. אתרי היחידות

אתר השאלת ספרי לימוד

על פי החלטת ממשלת ישראל נערך משרד החינוך להקלת נטל התשלומים על ההורים על ידי הוזלת ההוצאה על ספרי הלימוד. לשם כך תורחב התכנית להשאלת ספרי לימוד לכלל התלמידים במערכת החינוך.

באתר החדש "השאלת ספרי לימוד" מידע מפורט המיועד להורים, למנהלים ולרשויות על אודות התכנית. כמו כן אפשר למצוא בו מאגר שאלות ותשובות נפוצות, הפניות לסעיפים רלוונטיים בחוזרי מנכ"ל וכן טופס "כתבו לנו", שבאמצעותו אפשר להפנות שאלות ישירות למשרד בנושא השאלת ספרי לימוד.

כתובת האתר:

www.edu.gov.il/Seferzol

הודעות

20

3.7 מינהל מוסדות חינוך

מלגות לתלמידים בחינוך הטכנולוגי (עב) 3.7-4

"קרן המלגות על שם הגברת פרידה הוכמן ז"ל" מעניקה מלגות לתלמידי מערכת החינוך הלומדים בחינוך הטכנולוגי.

המלגה מיועדת לתלמידי כיתות י"ב בחינוך הטכנולוגי, **שהינם עולים חדשים** שהגיעו ארצה אחרי שנת 1997, ואשר להם ממוצע ציונים של 65 לפחות, והם סובלים מקשיים כלכליים.

על בית הספר להגיש את הבקשה לקבלת המלגה בצירוף מכתב המנמק אותה ובליויי אישור של שירותי הרווחה או תיאור מצבו הכלכלי של התלמיד, עד יום רביעי, כ"ה באלול התשע"ג, 12.9.2012.

מספר המלגות וערכן ייקבעו על ידי נאמני הקרן.

בשאלות והבהרות אפשר לפנות למר גרשון כהן, מנהל תחום טכנולוגיה,
טל' 03-6896809, 050-6282121.

6. דרכי הוראה

6.3 ספרי לימוד

6.3-4 (עב) הנחיות לבחירת ספרי לימוד באנגלית לשנת הלימודים התשע"ג

במהלך שנת הלימודים התשע"ג תצא לאור גרסה מעודכנת ומורחבת של תכנית הלימודים "עקרונות וסטנדרטים ללימוד אנגלית כשפה זרה" אשר תכלול בין היתר:

- מיומנויות נדרשות לרכישת קריאה וכתיבה (Pre-Foundation Level)
- אוצר מילים ומבנים דקדוקיים הנדרשים ברמת היסוד, רמת הביניים ורמת הבקאות
- מיומנויות חשיבה גבוהה
- מיומנויות תקשוב בלימודי האנגלית.

לקראת הוצאתה של הגרסה המעודכנת של תכנית הלימודים התפרסמו גם תבחינים חדשים לכתובת ספרי הלימוד לשם התאמתם לתכנית המחודשת. לקראת שנת הלימודים התשע"ד מתוכננים לצאת לאור ספרי לימוד מעודכנים להוראת האנגלית אשר ייכתבו על סמך התבחינים הללו.

שנת הלימודים התשע"ג היא שנת מעבר, ועל כן בעת בחירת ספרי הלימוד באנגלית מתוך רשימת ספרי הלימוד המאושרים לשנת הלימודים התשע"ג יש לנהוג על פי ההנחיות האלה:

- א. כל ספרי הלימוד שהיו מאושרים או שאושרו במהלך שנת הלימודים התשע"ב מאושרים גם לשנת הלימודים התשע"ג.
- ב. הנחיות באשר לטווח זמן השימוש בחומרי הלימוד שאושרו לפי תכנית הלימודים הנוכחית באנגלית יינתנו לכשתפרסם תכנית הלימודים החדשה באנגלית.

רשימת ספרי הלימוד באנגלית המאושרים לשנת הלימודים התשע"ג מתפרסמת
בכתובת זו:
[http://meyda.education.gov.il/files/SifreyLimud/SifreyLimud2012-
Internet.xls](http://meyda.education.gov.il/files/SifreyLimud/SifreyLimud2012-Internet.xls)

בשאלות אפשר לפנות אל הגב' יואלה נבון-טרם, מנהלת האגף לספרי לימוד,
טל' 02-5603534, פקס' 02-5603488,
דוא"ל Learning_Books_Reply@education.gov.il

7. חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי

7.9 חינוך חברתי קהילתי

פרסומי מינהל החברה והנוער לקראת חופשת הקיץ (עב) 7.9-2

א. זכויות נוער בעבודה בחופשת הקיץ

מידע על זכויות בני נוער עובדים, שעות עבודה, גיל העסקה, עבודת לילה, חובות המעסיקים, טבלת שכר מינימום, מען לבירורים ולתלונות בנושא ועוד אפשר למצוא בכתובת
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Miscell/ZechuyothNoarBeavodah.htm>

ב. קייטנות קיץ

הנחיות לגבי בטיחות בקייטנות, טפסים ונהלים, תכנית השתלמות למנהלי קייטנות, קישורים לחוזרי מנכ"ל בנושא, הצעות לתכניות חינוכיות בקייטנה ומבחר פעילויות אפשר למצוא בכתובת
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Miscell/kaytanot.htm>

ג. פעילויות לסמינרי קיץ של מועצות התלמידים והנוער

פעילויות בנושא מנהיגות נוער לסמינרי קיץ של מועצות התלמידים והנוער אפשר למצוא בכתובת
<http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/5D38442C-F403-46EF-AC1C-83D3BA2290F2/108833/16280.doc>

ד. גיליון על "סדר היום" בנושא הפרדה מבית הספר

גיליון "על סדר היום" מספר 53 (אייר תשס"ו, מאי 2006) שכותרתו "בטרם נאמר שלום" עוסק בתהליך הפרדה המשמעותי מבית הספר בתום הלימודים בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה. זוהי פרדה מן המסגרת המוכרת שבה בילו התלמידים את רוב שנותיהם, והיא מלווה בעומס מטלות מעשיות ומעלה קשת רחבה של רגשות. בגיליון מובאות הצעות לפעילויות שמטרתן לסייע לבני הנוער לברר את תחושותיהם ולגבש את תהליכי הסיום והפרדה שלהם בדרך משמעותית ומכבדת. אפשר למצוא את הגיליון בכתובת <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AISederHayom/Gilayon53.htm>

ה. גיליון על "סדר היום" בנושא הרשתות החברתיות

חופשת הקיץ המתקרבת מציבה אתגרים רבים ובכללם התמודדות עם השימוש הנרחב של בני נוער ברשתות החברתיות. בגיליון "על סדר היום" מספר 107 (אייר תשע"א, מאי 2011) פעילות שמטרתה לעמוד עם בני הנוער על ההשלכות השונות שיש לשימוש ברשתות החברתיות ולבחון דרכים לשימוש נכון וזהיר בהן. אפשר למצוא את הגיליון בכתובת <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AISederHayom/sederyom107.htm>

ו. גיליון חמד"ת בנושא ימי בין המצרים

מאז חורבן הבית, הימים שבין י"ז בתמוז לט' באב נקראים "ימי בין המצרים", והם ימי אבל והתבוננות פנימית. גיליון חמד"ת מספר 2 עוסק במשמעות הלאומית, החברתית והאישית של הימים הללו. אפשר למצוא את הגיליון בכתובת <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AISederHayom/Gilayon41.htm>

**את המידע והפעילויות לקראת חופשת הקיץ אפשר למצוא
באתר מינהל החברה והנוער בכתובת**

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Miscell/summer.htm>

הודעות

25

חוזר מנכ"ל עב/10, י"א בסיוון התשע"ב, 1 ביוני 2012

7.10 פרסים

פרס השר להגנת הסביבה ושר החינוך (עב) 7.10-1 לעבודות חקר מצטיינות בנושא סביבה בחינוך העל-יסודי

המשרד להגנת הסביבה ומשרד החינוך יעניקו כמדי שנה, גם בשנת הלימודים הנוכחית, פרסים כספיים לעבודות חקר מצטיינות בתחום נושאי הסביבה, המתבצעות על-ידי תלמידי כיתות י"א ו-י"ב.

אפשר להגיש עבודות בתחומי דעת שונים. עבודות החקר יכולות להיות מסוגים שונים, כגון עבודות אקוטופ, ביוטופ, גיאוטופ, עבודות גמר ואחרות.

תלמידים שהגישו את עבודות החקר במהלך שנת הלימודים התשע"ב ומוריהם מוזמנים להגיש עבודות מצטיינות לוועדת השיפוט של הפרס המורכבת מנציגים משני המשרדים.

הפרסים יוענקו לכותבי העבודות הזוכות בטקס שייערך בשנת הלימודים התשע"ג.

התבחינים לשיפוט העבודות

- מקוריות המחקר
- היקף המחקר ומידת ההעמקה בבעיה שבה הוא עוסק (גודל המדגם, מספר החזרות וכו')
- היקף השימוש במאגרי מידע, הפניה למקורות ורישום נכון של ביבליוגרפיה
- ארגון העבודה
- תרומה יישומית של המחקר.

על העבודה לכלול את המרכיבים האלה:

- ציון מטרת המחקר והגדרת בעיית המחקר
- מבוא ענייני והפנייה למקורות ביבליוגרפיים

הודעות

26

- תיאור שיטת העבודה
- הצגת התוצאות (טבלאות, גרפים, דרכי היצג אחרות, התייחסות סטטיסטית לנתונים)
- דיון ענייני
- סיכום ומסקנות
- רשימת מקורות.

נהלי הגשת עבודות החקר

1. יש להגיש את העבודות מלוות בהמלצת מנהל בית הספר. כל בית-ספר רשאי להגיש עד שלוש עבודות.
2. יש לשלוח עותק מודפס של העבודה וכן להעבירה בדואר אלקטרוני או על גבי תקליטור.
3. על העבודות להגיע למזכירות הפדגוגית עד י"א בתשרי התשע"ג, 27.9.2012.

לפרטים אפשר לפנות אל ד"ר ארנה ברגרזון,
סגנית המדען הראשי במשרד להגנת הסביבה ויו"ר הוועדה, ירושלים,
פקס' 02-6553752,
וכן אל ד"ר אירית שדה, המפמ"ר למדעי הסביבה,
טל' 050-6280234.
כתובת למשלוח העבודות: ד"ר אירית שדה, המפמ"ר למדעי הסביבה,
אגף מדעים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך, בניין לב-רם,
דבורה הנביאה 2 ירושלים 91911.

פרס רקנאטי-צ'ייס-רש"י למורה היזם (עב) 7.10-2

פרס רקנאטי-צ'ייס-רש"י למורה היזם מיסודם של מר ליאון רקנאטי, פרופ' יעקב קופ, ובשיתוף מר סטנלי צ'ייס ז"ל וקרן רש"י, ניתן זו השנה השמינית למורים יזמים ולבתי ספר מעודדי יזמות חינוכיות במטרה לעודד דפוסי עבודה של חדשנות ויצירתיות במערכות ההשכלה והחינוך.

הפרס מיועד לכלל ציבור המורים והמחנכים מכל מגזרי החינוך בישראל, העוסקים במגוון המקצועות והתחומים בכל שכבות הגיל. הפרס יוענק למורים אשר יזמו תכניות חינוכיות והצליחו לפתח היבטים ייחודיים בעבודתם, ובכך קידמו את ההישגים הלימודיים והחינוכיים של תלמידיהם ושיפרו את סיכוייהם להמשיך ולהתקדם כאנשים בוגרים ולתרום משמעותית לחברה.

עד 18 יזמות זוכות מדי שנה ומזכות את המורים היזמים בפרסים כספיים בסך 10,000 ש"ח כל אחד. בתי הספר שבהם פותחו שתי היזמות שזכו במקומות הראשונים יקבלו מענק בסך 25,000 ש"ח כל אחד בנוסף לפרס האישי שיקבל המורה היזם. המענק הבית ספרי מיועד לשמש מנוף לפעילויות מדעיות-חינוכיות של התלמידים.

תכנית הפרס מלווה על ידי ועדת היגוי ומועצה ציבורית מייעצת שחבריה מייצגים מגזרים שונים בחברה. מטרת הוועדה היא לעצב את מהלך הענקת הפרס על פי נורמות מקצועיות ולוודא כי תהליך השיפוט מתבצע לפי תבחינים המשקפים את ההיבט היזמי שברעיון ואת העשייה הייחודית. כמו-כן הוועדה בוחנת את תוצאות היזמה, את משך זמן יישומה ואת הפוטנציאל הטמון בה לשם הטמעתה והפצתה במעגלים נוספים של מערכת החינוך.

המיונים לקבלת הפרס ייערכו בשני שלבים:

שלב א': הגשת טופס מועמדות שבו יתאר המורה את יזמתו החינוכית

שלב ב': ריאיון אישי למורים אשר יעפילו לשלב המיונים האחרון.

אפשר להגיש מועמדות לקבלת הפרס החל מכ"ה בסיוון התשע"ב, 15.6.2012, ועד ל"ב באלול התשע"ב, 30.8.2012.

פרטים ומידע נוסף בנוגע לאופן הגשת המועמדות
אפשר למצוא בכתובת www.rcr.org.il
אפשר גם לפנות לגב' גליה פורה, מרכזת בכירה
(תיאום בקרה ותכניות עבודה), המינהל הפדגוגי,
דוא"ל galiafe@education.gov.il

הודעות

28

חוזר מנכ"ל עב/10, י"א בסיוון התשע"ב, 1 ביוני 2012

7.12 תחרויות

7.12-2 (עב) אליפות העולם ב"דיבייט" לנוער

בינואר 2013 תתקיים אליפות העולם ב"דיבייט" לנוער. חמישה תלמידים ייבחרו לייצג את ישראל באליפות. המיונים לנבחרת ייערכו במהלך חודש יוני 2012 בשני שלבים:

שלב א': הגשת קורות חיים ומענה למבחן מקוון

שלב ב': מבחני מיון אישיים וקבוצתיים.

דרישות מהמשתתפים: ניסיון קודם בהשתתפות ב"דיבייט", רמה גבוהה באנגלית מדוברת וידע כללי נרחב.

לפרטים אפשר לפנות אל מר יוני כהן אידוב,
טל' 054-7701007, דוא"ל info@israeldebate.com
או אל הגב' דניאלה פרידמן, מפמ"ר מדעי החברה,
טל' 02-5603533, דוא"ל laf@education.gov.il
או אל מר אדר כהן, מפמ"ר אזרחות,
טל' 02-5603599, דוא"ל adarcogh@education.gov.il

הודעות

9. תכניות לימודים

9.2 חינוך לדמוקרטיה ולאזרחות פעילה

9.2-4 (עב) ימי עיון, סדנאות וסיורים לימודיים במרכזים ללימודי אזרחות ודמוקרטיה בכנסת ובבתי המשפט

1. כללי

המרכזים ללימודי אזרחות ודמוקרטיה במשרד החינוך, בשיתוף עם הכנסת ועם הנהלת בתי המשפט, מציעים ימי עיון וסיורים לימודיים בנושאי אזרחות ודמוקרטיה.

פעילויות המרכזים הלימודיים מתאימות להוראת מקצוע האזרחות וממחישות סוגיות מרכזיות בתכנית הלימודים באזרחות ובחינוך לדמוקרטיה. ייחודן הוא במפגש הבלתי אמצעי של התלמידים עם עבודת הכנסת ובתי המשפט תוך שיתוף התלמידים ומעורבותם בעבודתן של שלוש רשויות השלטון.

מטרות הפעילויות

- א. עידוד לאזרחות פעילה ולמעורבות בחיי המדינה, החברה והקהילה
- ב. הרחבת הידע בנושאי יסוד – משטר וחברה בישראל
- ג. העמקת ההיכרות עם רשויות השלטון על תפקידיהן, הקשר ביניהן והמעורבות האזרחית שהן מזמנות
- ד. הפנמת ערכי יסוד בממשל הדמוקרטי.

הפעילויות מותאמות לכל מגזרי האוכלוסייה ומיועדות לתלמידי חטיבות הביניים, לבתי הספר העל-יסודיים, לאנשי חינוך ולצוותי הוראה. הן מתקיימות ברחבי הארץ במתכונת של ימי עיון המשלבים סדנאות הפעלה ודיון עם סיורים מודרכים במוסדות השלטון ובאתרים נוספים.

הודעות

30

2. למידה חוץ בית-ספרית

הרעיון העומד בבסיס הקמתם של המרכזים הוא מתן מענה חינוכי-חוויתי משלים ללימוד נושאי היסוד באזרחות, בדמוקרטיה ובמשל באמצעות חשיפה לתהליכים אזרחיים ברשויות המדינה השונות. לשם כך המרכזים מציעים התנסות ממשית בעבודת הרשויות, כמו שיתוף התלמידים בעבודת ועדות הכנסת, צפייה בדיוני המליאה ובדיונים משפטיים, שיחות עם חברי כנסת ושופטים, עריכת משפט מבויים ולמידה באתרים ממלכתיים כמו הר הרצל. פעילויות המרכזים הלימודיים כוללות גם סיורים מודרכים בכנסת ובבתי המשפט והשתתפות בסדנאות הדנות בדילמות מהותיות המעסיקות את החברה הישראלית.

3. מרכזי הלימוד הפועלים ברחבי הארץ

3.1 המרכז הלימודי בכנסת

א. המרכז מציע ימי עיון בנושא עבודת הרשות המחוקקת, יחסי הגומלין בינה לבין הרשויות האחרות ומקומה בחברה הישראלית. ימי העיון מתמקדים בנושאים כגון דמוקרטיה מהותית ודמוקרטיה פורמאלית, סוגיית חוקה בישראל, יהדות ודמוקרטיה, שסעים ואחדות בחברה ועוד. בין הפעילויות המוצעות: סיור מודרך במשכן הכנסת, צפייה בדיון במליאה, מפגש עם חברי כנסת, סדנאות וסיור באתר נוסף בירושלים.

ב. "הליך החקיקה": המרכז הלימודי בכנסת והמרכז הלימודי בבית המשפט העליון מציעים תכנית ייחודית המתמקדת בהליך החקיקה. התלמידים משתלבים בפעילות ועדות הכנסת מרגע "לידתו" של החוק ועד לבחינתו בבית המשפט העליון. תכנית זו מאפשרת לעמוד מקרוב על פעילות בית המחוקקים והרשות השופטת בכמה מישורים: תהליך החקיקה, הפיקוח הפרלמנטרי ובחינת החוק בבג"ץ לאור המציאות הישראלית.

ג. "להיות אזרח": פעילות המיועדת לתלמידי כיתות י' לקראת קבלת תעודת הזהות. הפעילות כוללת סיור לימודי במשכן הכנסת, צפייה בדיון במליאה, מפגש עם חבר כנסת וטקס חלוקת תעודות זהות במשכן. במסגרת הפעילות מתקיימת סדנה בנושא משמעות קבלתה של תעודת הזהות. הסדנה עוסקת בסוגיית האזרחות במדינה דמוקרטית בכלל והאזרחות הישראלית בפרט.

3.2 המרכז הלימודי בבית המשפט העליון

המרכז מציע ימי עיון העוסקים בתפקידו של בית המשפט העליון כערכאה שיפוטית עליונה וכבג"ץ, במעמדו מול רשויות השלטון האחרות, במקומו ובמשמעות תפקידו בחברה הישראלית. ימי העיון מתמקדים בנושאים כגון הסכמה ומחלוקת, זכויות וחובות, מעורבות אזרחית, היחיד והחברה בראי המשפט, המתח בין הרשות המחוקקת לרשות השופטת ועוד. בין הפעילויות המוצעות: סיור מודרך בבית המשפט העליון, פעילות חווייתית במוזיאון מורשת בתי המשפט, צפייה מודרכת בדיונים משפטיים, עריכת משפט מבויס וסדנאות. כן מתקיימת פעילות משותפת עם המרכז הלימודי בכנסת 'בשבילי הליך החקיקה' (סעיף 3.1.3.1.ב).

3.3 המרכז הלימודי בהיכל המשפט בחיפה

המרכז מציע ימי עיון בנושאים חברתיים בעלי היבטים משפטיים: סיור מודרך בהיכל המשפט, צפייה בדיון משפטי, סדנה חינוכית-חוייתית ומשפט מבויס. נושאי הסדנאות המוצעות: אלימות בקרב בני נוער, חופש הביטוי, ערבות חברתית, יישוב סכסוכים לצד בית המשפט, להיות אזרח וזכויות אדם.

3.4 המרכז הלימודי בהיכל המשפט בנצרת

המרכז מציע ימי עיון בנושאים חברתיים בעלי היבטים משפטיים: סיור מודרך בהיכל המשפט, צפייה בדיון משפטי, סדנה חינוכית-חוייתית ומשפט מבויס. נושאי הסדנאות המוצעות: אלימות בקרב בני נוער, חופש הביטוי, ערבות חברתית, להיות אזרח וזכויות אדם.

3.5 המרכז הלימודי בהיכל המשפט בבאר-שבע

המרכז מציע ימי עיון בנושאים חברתיים בעלי היבטים משפטיים: סיור מודרך בהיכל המשפט, צפייה בדיון משפטי, סדנה חינוכית-חוייתית ומשפט מבויס. נושאי הסדנאות המוצעות: אלימות בקרב בני נוער, חופש הביטוי, ערבות חברתית, הגישור כדרך ליישוב סכסוכים, סדנה בנושא נהיגת בני נוער תחת השפעת אלכוהול והשלכות חוקיות של השימוש לרעה בסמים. כמו כן מוצעת פעילות ייחודית של מפגשי תלמידים בדווים ויהודים במהלך שנת הלימודים ובשיאה חלוקה משותפת של תעודות זהות וקיום משפט מבויס.

הודעות

3.6 המרכז הלימודי בבית המשפט בראשון לציון

המרכז מציע ימי עיון בנושאים חברתיים בעלי היבטים משפטיים: סיור מודרך בבית המשפט, צפייה בדיון משפטי וסדנה חינוכית-חוויתית.

3.7 המרכז הלימודי בבית המשפט בהרצליה

המרכז מציע ימי עיון בנושאים חברתיים בעלי היבטים משפטיים: סיור מודרך בבית המשפט, צפייה בדיון משפטי וסדנה חינוכית-חוויתית.

דמי השתתפות בתי הספר בפעילויות ההדרכה בכנסת ובבתי המשפט הם

30 ש"ח לשעת הדרכה לקבוצה.

למידע נוסף ולהזמנת פעילות באמצעות האינטרנט:
www.education.gov.il/ezrachut

9.3-4 (עב) השתתפות בתחרויות הספורט של בתי הספר וההרשמה לאליפויות הארציות והבין-לאומיות

א. התאריכים הקובעים להשתתפות תלמידות ותלמידים בתחרויות הספורט של בתי הספר בשנת הלימודים התשע"ג

בשנת הלימודים התשע"ג יהיו רשאים ליטול חלק בתחרויות הספורט של בתי הספר תלמידות ותלמידים אשר תאריך הלידה הקובע לגביהם הוא כדלהלן (לפי סעיף 11 לחוק לימוד חובה):

- **לכיתות ז'-ח' :** א' בטבת התשנ"ט, 20.12.1998. מותר לשתף חריג גיל אחד יליד א' בטבת התשנ"ח, 30.12.1997, ואילך.
- **לכיתות ט' :** א' בטבת התשנ"ח, 30.12.1997. מותר לשתף חריג גיל אחד יליד א' בטבת התשנ"ז, 11.12.1996, ואילך.
- **לכיתות י'-י"ב :** א' בטבת התשנ"ה, 4.12.1994. מותר לשתף חריג גיל אחד יליד א' בטבת התשנ"ד, 15.12.1993, ואילך.
- **לכיתות י"ג-י"א** בענפי הספורט שבהם אנו משתתפים באליפויות הבין-לאומיות – כדורסל, ניווט תחרותי, שחייה, אתלטיקה-קלה: ט' בטבת תשנ"ו, 1.1.1996.
- **לכיתות י"ג-י"א** בענפי הספורט שתלמידינו אינם משתתפים בהם באליפויות הבין לאומיות: א' בטבת התשנ"ו, 24.12.1995.
- **לכיתות י"ב** בתחרויות המיועדות לכיתות אלה בלבד: א' בטבת התשנ"ה, 4.12.1994.

ב. ההרשמה הפתוחה לאליפויות הארציות והבין-לאומיות

ההרשמה הפתוחה לאליפויות הארציות לבתי-הספר בשנת הלימודים התשע"ג וההרשמה הפתוחה לאליפויות הארציות לקביעת בתי-הספר המועמדים לייצג את הפיקוח על החינוך הגופני במשרד החינוך באליפויות בין-לאומיות (I.S.F.) תסתיימנה ביום רביעי, ל' בסיוון התשע"ב, 20.6.2012.

בית-ספר שלא קיבל טופסי רישום יפנה אל המפקח/ת על החינוך הגופני במחוז או יוריד את קובצי ההרשמה מהאתר של התאחדות הספורט לבתי ספר בכתובת schoolsport.co.il.

**לפרטים נוספים אפשר לפנות אל
מר אברהם זוכמן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני,
טל' 03-6896122/36, דוא"ל anatpi@education.gov.il**

**תכניות ההוראה והפעילויות בבתי
הספר לקראת המכבייה ה-19 (עב) 9.3-5**

א. פעילויות בבתי הספר

המכבייה ה-19 תיערך בארץ בין התאריכים י"ב-כ"ג באב התשע"ג, 17-30 ביולי 2013. במסגרתה צפויים להשתתף באירועים השונים כ-8000 ספורטאים מכל רחבי העולם.

על המורים לחינוך גופני בבתי הספר לשלב בתכניות ההוראה שלהם עוד בשנת הלימודים הנוכחית את רעיון המכבייה, את רוחה ואת מטרותיה ולהביאם לידיעת התלמידים והמחנכים.

בנוסף יש לקיים אירועים בית ספריים באווירת משחקי המכבייה וברוחה.

ב. ביקורים במוזיאון הספורט "מכבי"

לרגל האירוע החשוב ניאותר הנהלת מוזיאון הספורט "מכבי" לפתוח את שערי המוזיאון לתלמידי בתי הספר ללא תשלום.

המוזיאון שוכן בכפר המכבייה ברמת גן ומציג את תולדות תנועות הספורט היהודי מסוף המאה ה-19 ואילך. הביקור במוזיאון ערכי וחוויתי ומלווה בהפעלות שבמרכזן המכביות ומודגש בהן ערך ההגינות בספורט.

הסיור במוזיאון כולל הדרכה, הפעלה ושיח, והוא נמשך כשעה וחצי. מומלץ מאוד ליזום בו ביקורי תלמידים.

למידע ולתיאום ביקור במוזיאון אפשר לפנות אל הגב' קרן כורש, טל' 03-6715727, 0549450630, דוא"ל keren@maccabi.org

**לפרטים נוספים אפשר לפנות אל
מר אברהם זוכמן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני,
טל' 03-6896122/36, דוא"ל anatpi@education.gov.il**

**9.3-6 (עב) "זוזו" - תכנית להגברת הפעילות
הגופנית בכיתות ה'-ו'**

בשנת הלימודים התשע"ג ירחיב המשרד את התכנית המיוחדת להגברת הפעילות הגופנית בכיתות ה'-ו' ("זוזו").

התבחינים לבחירת הרשויות ובתי הספר שישתתפו בתכנית בשנה"ל התשע"ג מפורסמים באתר המפמ"ר לחינוך הגופני.

המועד האחרון להגשת בקשות להצטרפות לתכנית הוא כ"ה בתמוז התשע"ב, 15.7.2012, בשעה 16.00.

בקשות שלא יגיעו במועד יידחו על הסף.

**לפרטים נוספים אפשר לפנות אל
מר אברהם זוכמן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני,
טל' 03-6896122/36, דוא"ל anatpi@education.gov.il**

**מילים ומונחים בעברית תקינה בחינוך
הגופני (עב) 9.3-7**

באתר המפמ"ר לחינוך הגופני התפרסמה רשימת מילים ומונחים בעברית תקינה בתחום החינוך הגופני, לשימושכם ולהנאתכם. הרשימה נמצאת בכתובת http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/HinuchGufani/Pedagogia/MilimBetoeimChinotchGofanei.htm

רשימה נוספת תתפרסם באתר בקרוב.

**לפרטים נוספים אפשר לפנות אל
מר אברהם זוכמן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני,
טל' 03-6896122/36, דוא"ל anatpi@education.gov.il**

9.7 מקצועות הלימוד

9.7-5 (עב) הוראת השפה הספרדית

א. כללי

הוראת השפה הספרדית הולכת ומתרחבת גם בבתי הספר היסודיים וגם בבתי הספר העל-יסודיים. מקצוע השפה הספרדית הוא אחד ממקצועות הבחירה, ואפשר להיבחן בה בבחינת בגרות.

התפיסה הרעיונית העומדת בבסיס הוראת הספרדית היא היותה שפה חיה ומתחדשת, אשר יש לעסוק הן בהיבטיה התקשורתיים והחברתיים והן בהיבטיה התרבותיים, תוך הדגשת הזיקה ההיסטורית של העם היהודי לספרד ולמדינות אמריקה הלטינית.

מטרת ההוראה היא פיתוח מיומנויות לשוניות של האזנה, דיבור, קריאה וכתובה, המאפשרות תקשורת בסיסית בספרדית, הן בכתב והן בעל פה. הוראת מבנה השפה וחוקיה נעשה בהקשר תרבותי ובמשולב עם הוראת הספרות הספרדית ליצירת תהליך לימוד חווייתי ומשמעותי עבור התלמיד.

ב. תכנית הלימודים - עקרונות ומאפיינים

- התכנית בונה את בסיס הידע והכישורים של הלומד באופן הדרגתי, תוך הרחבתם והעמקתם בהקשרים שונים.
- בתכנית מודגש הקשר בין התכנים הדקדוקיים לבין מטרותיה הפונקציונליות של השפה.
- על המורים להתאים את התכנים הדקדוקיים בתכנית לסגנונות הלמידה של הלומדים, לשליטתם בשפה ולנסיבות ההוראה והלמידה.
- הוראת הטקסטים הספרותיים בתכנית אמורה להתקיים בכמה מישורים: קריאת היצירה כאובייקט אמנותי אסתטי; בחינת הקשרים שבין הטקסט להקשר שבתוכו נכתב; התמקדות בתהליך הקריאה: הבעת רשמים, ניתוח ופרשנות, קישור לטקסטים אחרים; הבחנה בהיבטים שונים של הטקסט: ההיבט הצלילי, התחבירי, הסמנטי והרגשי; זיהוי האמצעים הספרותיים והבנת תרומתם ליצירת משמעותו של הטקסט.

הודעות

- ארגון הקריאה של היצירות הספרותיות שבתכנית ייעשה על פי קריטריונים שונים: סוגות, מוטיבים, תקופות או מחברים.

תכנית הלימודים מצויה בכתובת
http://meyda.education.gov.il/files/Tochniyot_Limudim/Sfaradit/Spanish.pdf

ג. מסגרות הלימוד

לימוד השפה הספרדית מתאפשר לתלמידי החטיבה העליונה במסגרת בחירה של לימודי שפה זרה לקראת בגרות ברמה של 5 יחידות לימוד. המגמה מתקיימת בכחמישים בתי-ספר.

בעקבות ההתעניינות הגוברת בשפה, המקצוע נלמד גם בכמה בתי ספר יסודיים ובחטיבות ביניים ברחבי-הארץ בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי, בחינוך המיוחד ובמסגרת תכניות לימוד לתלמידים מחוננים. תכנית הלימודים המגוונת מאפשרת התאמה לשכבת הגיל, לסוג האוכלוסייה ולרמת התלמידים.

ד. בחינות הבגרות

• רמות ההיבחנות

בחינות הבגרות ברמה של 5 יחידות לימוד ו-3 יחידות לימוד מתקיימות בכיתה י"ב. תלמידים עולים דוברי השפה יכולים להיבחן לפני כיתה י"ב לאחר קבלת אישור מהמפקחת.

תלמידים אקסטרנייים יכולים להיבחן גם ברמה של 4 יחידות לימוד.

אפשר להיבחן ברמת 5 יחידות לימוד **בשאלון מותאם** לאחר קבלת אישור מהמפקחת. לקבלת האישור יש להגיש בקשה המגובה באישורים ובמסמכים מתאימים.

תלמידי החינוך המיוחד יוכלו להיבחן במבחן המתאים להם לאחר הגשת בקשה בצירוף אישורים ומסמכים נדרשים.

טופסי בקשה לאישור היבחנות במבחנים מיוחדים נמצאים באתר המקצוע.

• **מספרי השאלונים של בחינות הבגרות**

לנבחנים אינטרניים:

5 יחידות לימוד – מספר שאלון 928012

3 יחידות לימוד – מספר שאלון 579301

לנבחנים אקסטריניים:

5 יחידות לימוד – מספר שאלון 168

4 יחידות לימוד – מספר שאלון 19

3 יחידות לימוד – מספר שאלון 20

• **מבנה בחינת הבגרות**

הבחינה בכל השאלונים מורכבת מבחינה בעל פה שמשקלה מהווה 35% מהציון הסופי, ובחינה בכתב שמשקלה מהווה 65% מהציון הסופי.

בבחינה בכתב שלושה פרקים: פרק א: ספרות ותרבות; פרק ב: הבנת הנקרא, לשון ודקדוק; פרק ג: חיבור.

ה. עובדי הוראה המוסמכים להוראת השפה

במגמת ספרדית רשאים ללמד אך ורק מורים בעלי תואר אקדמי ותעודת הוראה בספרדית כמתחייב על פי תקנון משרד החינוך, וכן מורים המוכרים ומאושרים על ידי הפיקוח על הוראת הספרדית. מורים אלו עוברים השתלמויות והדרכה בהתאם לתכנית הלימודים החדשה בספרדית במהלך שנת הלימודים.

רשימת המורים המוסמכים נמצאת במשרדי הפיקוח.

ו. מסגרות הכשרת מורים

הכשרת המורים לקראת קבלת רישיון הוראה בספרדית נעשית על ידי משרד החינוך והפיקוח על הוראת הספרדית בלבד.

ז. השתלמויות

השתלמויות למורי הספרדית המוכרים על ידי משרד החינוך מתקיימות דרך קבע במהלך שנת הלימודים, כשחלקן מקוונות. ההשתלמויות מתבצעות בארגון ובפיקוח של הפיקוח על הוראת הספרדית והמזכירות הפדגוגית – אשכול שפות.

הודעה זו מבטלת את כל ההוראות הקודמות בנושא תכנית הלימודים ובחינות הבגרות בספרדית.

לקבלת פרטים נוספים אפשר לפנות אל
הגב' ביאטריס כץ, המפקחת על לימודי הספרדית,
טל' 050-6283510, דוא"ל beatrizka@education.gov.il
כתובת: משרד החינוך, הפיקוח על הוראת הספרדית,
רח' השלושה 2, יד אליהו, תל אביב, 67060.

9.15 חינוך למורשת ישראל, ציונות ותולדות המדינה

9.15-13 (עב) "נעלה לירושלים" – תכנית חינוכית לעידוד הסיורים בעיר

החינוך לאהבת ירושלים, להכרת תולדותיה, לידיעת הגיאוגרפיה שלה ולהבנה בתרבות ובמסורת שנקמו סביבה הם מיעדיה המרכזיים של מערכת החינוך. אגף של"ח וידיעת הארץ במינהל החברה והנוער מפעיל את התכנית החינוכית "נעלה לירושלים", שמטרתה לעודד את תלמידי מערכת החינוך לטייל ולסייר בירושלים ולהדק בכך את הקשר שלהם עם העיר.

למימוש התוכנית שותפים גם גופי התיירות בירושלים שעומדים בתנאים להפעלתה. להלן פרטים על אתרים, סיורים ופעילויות בעיר המוצעים במסגרת התכנית.

פעילות בעיר דוד

בגן הלאומי עיר דוד אפשר לראות ממצאים חדשים: חניון גבעתי, תעלת המסתור המחברת את בריכת השילוח עם הכותל המערבי, דרך עולי הרגל שאורכה למעלה מ-650 מטר המאפשרת לתלמידים לפסוע בנתיב הקדום של עולי הרגל בדרכם אל הר הבית, בית המעיין ומעבר מבוצר שנבנה בתקופת יבוס.

אפשר לשלב גם סיור גם בגן הארכיאולוגי. מחיריהם של הסיורים מוזלים במיוחד לבתי הספר. לבירורים יש להתקשר לאתר עיר דוד.

חפירה ארכיאולוגית חינוכית

במורדות הר ציון נפתחה חפירה ארכיאולוגית חינוכית לתלמידים. הפעילות כוללת הסבר על מקצוע הארכיאולוגיה והתנסות מעשית בחפירה ובעיבוד החומרים הנמצאים בשטח.

הודעות

פעילויות המותאמות לשכבות גיל שונות

- "מי מצא עיר בירה" – לכיתות ה'
יום חווייתי בירושלים המשלב השתתפות פעילה בפרויקט הסינון הארכיאולוגי בגן לאומי עמק צורים, הפעלות ומשחק מטמון מאתגר, שבאמצעותם ילמדו התלמידים על משמעותה של ירושלים כעיר בירה.
- "ירושלים, הנה אני בא" – לכיתות ז'
ביקור ב'מעלית הזמן' ובמנהרה התת-קרקעית בארמון הנציב המדגישים את משמעותה של ירושלים בהיסטוריה היהודית.
- "מגן דוד" – סיור לבני מצווה לכיתות ז'
סיור משותף לבני מצווה ולהוריהם באמת המים בארמון הנציב ובעיר דוד שנושאו הוא העברת המסורת מדור לדור. הסיור והפעילות שנעשית במסגרתו מאפשרים שיח על תפקידו של בר המצווה כחוליה בשרשרת הדורות.
מחיר הסיור מוזל במיוחד לבתי הספר.
- "ירושלים 24/7" – לכיתות י'
סיור המחבר את עברה של ירושלים למציאות החיים בה בהווה ולעתידה. הסיור מתחיל בגרעין הקדום של העיר – בעיר דוד, תוך התמקדות במוסדות השלטון שבה, ממשיך ברחבת הכותל ובאתרי הרובע היהודי כדי להבין את מציאות חיי העיר בהווה, ומסתיים במנורת הכנסת ובבית המשפט העליון כדי לדון בעתידה.

לפרטים נוספים אפשר לפנות
אל מר מושיק כהן, מפקח ארצי של"ח וידיעת הארץ,
טל' 02-5602896, 050-6283195, דוא"ל moshekco@education.gov.il

הוצאה לאור : גף הפרסומים, משרד החינוך
עריכה והבאה לדפוס : דליה הלוי, ורד צדוק
ריכוז ההפקה : שרה גמליאל, רות זית
עריכת הלשון : עירית עמיאל
עיצוב : סטודיו "שחר שושנה"
הודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

כתובת המאגר הממוחשב של חוזרי המנכ"ל: www.education.gov.il/mankal